

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1 stronie wiersz milimetryczny mk. 100 — na III stronie mk. 75. — IV mk. 60. Nadesłane mk. 125 — Drobne ogłoszenia od mk. 10 do 30 za wyraz. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50 proc. zagraniczne 100 proc. drożej.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja główna mieści się pod nr. 4 przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. nr. 61553.

Prenumerata wynosi: Z odnośnikiem miesięcznie

mk. 450.

Z przesyłką pocztową mk. 500 miesięcznie.

Oddziały własne: w Będzinie, w Dąbrowie i w Szopienicach na G. Śląsku.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Dąbrowa, Sienkiewicza 6, Telefon 73

Będzin, Małachowskiego 9.

Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telefon 64.

Dziś i dni następne.

ŻYCIE ZA ŻYCIE

W roli głównej znana tancerka **OLGA DESMOND**.

- 1) Występ w cyrku.
- 2) Upadek z konia.
- 3) Wspomnienia przeszłości.
- 4) Niewianie posądzony.
- 5) Nieszczęśliwy wypadek.
- 6) Uszczęśliwieni.

Bogata wystawa.

Wspaniała gra.

SOSNOWIEC. KINO-OAZA

Dziś i dni następne

„Szczury New-Yorku”

Sensacyjno-awanturzystyczny dramat z przygodami w 6-u odciskach ze słynnym wywiadowcą **IMMY POTTEM**.

W poniedziałek 28 sierpnia
przyj. zd

EDDIE POLO.

SFINKS

Od wtorku 23-go do 27-go sierpnia

Żółte bestje

asylu

TAJEMNICZY MANDARYN

Sensacyjny dramat cyrkowy w 6-ciu w roli głównej chińczyk Szeo szany z obrazu p.t. **WŁADCZYNI ŚWIATA**.

BĘDZIN.

Teatr-Corso

Od poniedziałku 21 do czwartku 24 sierpnia

FRYDERYK WILHELM I

(Tyran ukoronowany)

dramat historyczny z obrazów imperjalizmu ruskiego w 2 odciskach.

Uwaga: We wtorek 22 sierpnia z powodu koncertu kinematografu nieczynny.

ANONS: Od piątku 25 sierpnia będzie demonstrowana V i VI seria

CZERWONY AS

DĄBROWA.

Kino-Venus

Od 9-go do 13-go sierpnia r. b.

Wyświetla amerykańskie arcydzieła w sześciu odciskach

„Strzalba i Lasso”

V-ta seria pod tytułem

„Przez wszystkie piekła”

KINO „ODEON” DĄBROWA

Od 21-go do 25-go sierpnia własnie

IV-ta seria poleśnego amerykańskiego filmu 5-oie serjowego „WIELKI TYGRYS” p. t.

„Dolina piekielnych wrót”

wstrząsający swymi nadzwyczajnymi przygodami dramat w 6-ciu odciskach w roli głównej z niezrównaną

RUTH ROLAND.

Lekarze-dentyści

MARJA TEIGNER

LUCJA TEIGNER-ALTMANOWA

SOSNOWIEC, Medrzejowska 43, II piętro, przyjmują codziennie od g. 9 rano do 7 wieczór. 3237

Dentysta

Ignacy Szatensztein

powrócił

Przyjmuje od 10-ej do 1-j

i od 3-ej do 6-ej.

MODRZEJOWSKA 3.

Doktor med.

JÓZEF HAŁACZ

b. dyr. szpitala wenerycznego

ChOROBY weneryczne i skórne.

Przyjmuje codziennie oprócz świąt od 9—11 i 3—7 po poł.

Będzin, Plac 3-go Maja Nr 3.

Dr H. Gradziński

b. lekarz szpitali chorób wenerycznych i skórnych

ChOROBY weneryczne, skórne, i wszczepowe. 1343

Przyjmuje od 11—3 i od 6—8.

Panie 5-6. Sosnowiec Kowalska 2 m. 7 (2 p.)

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę zwłokom

JULJI MAZURKIEWICZ

a w szczególności ks. prob. Grzelińskiego, jak również p. Pyzalskiej za gorliwe zajęcie się urządzeniem pogrzebu i tym, którzy wzięli udział w pogrzebie, tą drogą składa z głębi serca płynące staropolskie „Bóg zapłać”

RODZINA.

Kogo wybierać do sejmu?

Dąbrowa, 23 sierpnia.

W „Dzienniku ustaw” ogłoszony został dekret naczelnika państwa, kontrasygnowany przez prezydenta ministrów w przedmiocie wyznaczenia wyborców do sejmu na dzień 5 listopada, a do senatu na dzień 12 listopada r. b.

Wiadomość tę powitaliśmy z najwyższym zadowoleniem.

Nareszcie nastał kres tej ciężkiej sytuacji, w jakiej znalazło się nasze państwo.

I chociaż zdajemy sobie dokładnie sprawę z tego, że sytuacja nasza w jakiś sposób cudowny nie uleg-

nie radykalnej odrazu naprawie, to jednak mamy wiele podstaw do przypuszczeń, że z chwilą rozwiązania się obecnego sejmu, wiele na lepsze zmieścić się może.

Nie mamy zamiaru bynajmniej pomniejszać rzeczywistych zasług sejmu obecnego.

W zakresie prac ustawodawczych zasługi sejmu są niespożyte, w zakresie jednak kontroli działalności władz wykonawczych wyniki są nader mizerne. Przyczem żywo stoi nam w pamięci ten stały brak

zdecydowanej większości w sejmie, zupełnie słabe przygotowanie i zainteresowanie się najważniejszymi zagadnieniami ekonomicznymi, abstynencja posłów przy zapadaniu nader ważnych postanowień i t.d.

Słowem, sejm ten, wybrany przez nas zbyt pośpiesznie i bez należytej rozważki, zbyt często nie stawał na wysokości zadania, zbyt często dawał ze siebie gorszą widokówkę, a w nie małym stopniu przyczynił się do zepchnięcia waluty naszej na niziny, kompromitując nasze państwo, tak bardzo przecie zasobne w bogactwa przyrodzone.

Smutnym tedy nauczycielem doświadczeniem, należycie winniśmy się przygotować do wyborów listopadowych. W poważnym stopniu od składu osobistego sejmu i senatu zależy nasza przyszłość państwowa.

Już obecnie winniśmy wśród warstw najszerzych pogłębiać świadomość, że do sejmu i senatu musimy wybrać ludzi najrozsądniejszych i najuczciwszych.

Stronnictwa polityczne, po utworzeniu bloków odpowiednich stronnictw (sprawa ta ma pierwszorzędne znaczenie) powinni na koniunkturę, wywołanie (nie siła) leniem o jaknajmniej rozważnym umyśle

Przygotowanie do wyborów, chcąc ludzi dla państwa, ale i dla siebie

Jeżeli nie chcemy, żeby nasza państwowość, dzisiejsze państwo, stało się wężem, który pożłotałby nas, to musimy

nionym widnokreślu myślowym, ani też szczególnie zaciętych i zaślepionych partyjników, ani tym bardziej ludzi, co do których istnieje najmniejsze choćby podejrzenie, że powierzone im mandaty będą traktowali nie jako wielki i poważny obowiązek do wyłączenia wszystkich swych sił i zdolności w pracy dla dobra państwa, lecz jako okazję do zrobienia kariery osobistej w sposób mniej lub więcej bezceremonjalny.

Dochodzą nas wieści o zablokowaniu się najpoważniejszych stronnictw t. zw. narodowych w celu przeprowadzenia wspólnych list wyborczych. Jest to zjawisko nader ważne, jedynie bowiem od tych stronnictw spodziewać się możemy należytego zrozumienia ważności najpierwszych zadań państwowych i ważności zagadnień ekonomicznych w sensie dążenia do wytworzenia w naszym kraju takich warunków gospodarczych, któreby sprzyjały rozrastaniu dobrobytu wśród warstw najszerzych, a któreby umożliwiły ugruntowanie ostateczne naszej niepodległości i niezawisłości zarówno politycznej, jak i gospodarczej, zapewniły nam i naszym dzieciom i wnukom

Wywiad z ministrem Kamieńskim.

Warszawa, 21 sierpnia.

Współpracownik „Kurjera Porannego” miał wywiad z ministrem Kamieńskim.

Na pytania, co władze administracyjne mają zamiar przedsięwziąć na wypadek terroru ze strony niektórych stronnictw politycznych, oraz czy administracja państwowa podoła swym zadaniom w terminach, przepisanych dla wykonania technicznej strony wyborów, minister między innymi odpowiedział:

„Zasadnicza podstawa prawna, normująca sprawę gwarancji bezpieczeństwa publicznego w czasie wyborów to ustawa o zgromadzeniach wyborczych z dnia 5 sierpnia 1922 r., łącznie z instrukcjami ogólnymi do policji państwowej.

Pozatym, a może przede wszystkim bezpieczeństwo publiczne w czasie wyborów będzie zależało od samego społeczeństwa. Jeżeli w walce wyborczej, będzie dominował argument ideowy, a nie argument fizyczny, to wówczas nie tylko będziemy mieli zagwarantowany normalny przebieg akcji wyborczej ale jednocześnie zdamy egzamin jako społeczeństwo państwowo zrównoważone.

Gdyby jednak—kontynuował minister Kamieński—tam, czy owdzie doszło do ekscesów na tle walki wyborczej, to z całą stanowczością zastosuję wszystkie środki, które mam w rozporządzeniu, a gwarantuję bezpieczeństwo publiczne”.

Czy w czasie ekscesów władze bezpieczeństwa będą wzywały pomocy wojska?

„Prawnie jest to dopuszczalne. W tym względzie istnieją odpowiednie przepisy — odpowiedział minister spraw wewnętrznych, ale zaznaczyć muszę, że jestem zasadniczym przeciwnikiem używania wojska do utrzymywania spokoju, a tymbardziej w czasie wyborów. Gdyby jednak zaszła tego potrzeba, z przysługującego prawa musiałbym skorzystać, ale wówczas sam cierpiałbym nad tym najbardziej”.

W sprawie technicznych przygotowań do wyborów p. minister Kamieński dał wyjaśnienia uspokajające. Oświadczył mianowicie, że zarówno sprawa lokali wyborczych jak i druków, oraz dodatkowych instrukcji stoją w ten sposób, że wszystko w przepisanych terminach będzie załatwione. Jako lokale wyborcze przede-

wszystkim użyte będą lokale szkolne, następnie różne lokale rządowe, a dopiero w ostateczności lokale prywatne. Rekwizycje nie są przewidziane. Co się tyczy instrukcji, to dane one już były wojewodom w czasie zjazdu, który odbył się kilka dni temu. Dodatkowo instrukcje, o ile zajdzie potrzeba, będą przesyłane drogą telefonogramów.

Z informacji, które dotychczas posiada ministerjum spraw wewnętrznych okazuje się, że dopiero po wrześniowej sesji sejmowej, która prawdopodobnie trwać będzie dwa tygodnie, należy się spodziewać większego pod tym względem ruchu. Dotychczas dokończył minister, ruch wyborczy na prowincji nie wyszedł jeszcze ze stadium przygotowawczego”.

Więści ważne.

(Z pism i depesz wczorajszych).

— Rząd Rzeszy opracowuje projekt uzupełnienia traktatu rosyjsko-niemieckiego, zawartego w Rapallo, układem konsularnym, układem, dotyczącym żeglugi oraz konwencją handlową.

— „Popolo d'Italia” donosi, że w Paryżu założono pierwszą sekcję stronnictwa faszystów, która, jak zapowiada dziennik, ma bronić interesów i niezawisłości włosków, mieszkających w Francji.

— W pobliżu Bazadais we Francji wybuchł pożar lasu, który mimo natychmiastowej akcji ratunkowej zniszczył przeszło 400 hektarów drzewostanu.

— Wiadomość o śmierci Envera—paszy jest nieprawdziwą.

Posiedzenie rady wojennej w Paryżu.

Paryż, 22 sierpnia.

P.A.T. donosi z Frankfurtu, że z inicjatywy prezydenta Milleranda marszałek Foch zwołał posiedzenie najwyższej rady wojennej, w którym wezmą udział marszałkowie: Petain, Fayolle, generałowie: Nollet i Degoutte. Wraz z tym ostatnim posiedzeniem do Paryża wszyscy wojskowi

nadreńskich, oraz dowódcy miast Strasburga i Metzu. Oprócz tego, jak się dowiaduje dziennik, mają wziąć udział w posiedzeniu szefowie francuskiej misji wojskowej w Polsce i Czechosłowacji gen. Dupont i Mittelhauser, uadto szef belgijskiego sztabu generalnego i komendant wojsk belgijskich nad Renem.

Spis ludności

w Czechosłowacji.

Berno Morawskie, 22-8.

Urząd statystyczny ogłosił wyniki spisu ludności w Czechosłowacji. Wedle tego sprawozdania Czechosłowacja liczy: 8,759,186 czechosłowaków(?) 3,122,390 Niemców, 745,935 węgrov, 75,656 Polaków, (?) 459 tys. 364 Rosjan, 180,332 Żydów i 23,235 osób innych narodowości.

Z nad morza polskiego.

Zatarg polsko-gdański. — „Polska gospodarka” — Katastrofa w Pucku —

(Koresp. wł. „Iskry”).

Gdańsk, 22 sierpnia.

Senat gdański, i komisarz rządu polskiego wymyślają sobie wzajemnie w korespondencji, którą od dłuższego czasu prowadzą z racji zarzutów, stawianych Polsce przez gdańszczan. Wszystkiemu oczywiście winne niejasności w konwencji polsko-gdańskiej, którą jedna i druga strona komentuje w sposób dla siebie najdogodniejszy. Żądania Polscy są bezwzględnie słuszne, jedynie sposób ich przedstawienia ze stanowiska prawnego, podaje senatowi gdańskiemu okazję do wszczynania bezustannie trwających sporów.

Gdy, niezważając na zgrzyty polsko-gdańskie, przyjrzymy się pracy naszego rządu na wybrzeżach morza polskiego, z wiarą patrzymy w przyszłość bo gdzie, jak gdzie, ale tu właśnie rzeczywistość zadaje kłam legendzie o „polskiej gospodarce”.

Przedewszystkim komunikacja daje bardzo dobre świadectwo energii rządu, który w bardzo krótkim czasie wybudował dwie linie kolejowe: Gdynia — Kokoszki i z Pucka aż do wioski Helu. Poza tym na kolejce od Krokowa do Pucka, po której dawniej kursowały pociągi tylko trzy razy w tygodniu, obecnie kursują dwa razy dziennie.

Podkreślić też należy ogrom-

Więści ze stolicy.

Onegdaj aresztowała policja szeregi agitatorów komunistycznych, którzy przybyli do Warszawy, celem przeprowadzenia reorganizacji partii komunistycznej w Polsce. Wśród aresztowanych znajduje się pewien znany komisarz bolszewicki.

— W kołach zbliżonych do dyrekcji banku handlowego, mówi, że dyr. Klarner, który ujął nadużycie i zawiadomił o nim władze bezpieczeństwa, będzie zmuszony pod naciskiem władz banku podać się do dymisji.

Jeden z dyrektorów świeżej daty, a zarazem zięć prezesa rady banku, miał się wyrazić, że nie należało robić z tej sprawy „afery ogólnoeuropejskiej” ale pocichu rzecz całą załatwić t. zw. „domowym sposobem”.

ne wzmożenie się ruchu pasażerskiego na morzu. Komunikacja nadbrzeżna odbywa się głównie statkami, należącymi do firm polskich. Gdy piszę o Rivierze polskiej, nie mogę się powstrzymać od podzielenia się z czytelnikami „Iskry” wrażeniami ze strasznych chwil katastrofy w Pucku, której byłem naocznym świadkiem.

W dniu tym wojskowość nasza obchodziła uroczystości odparcia nawały bolszewickiej z pod murów Warszawy. Widowiska i zabawy rozpoczęte przed południem przeciągały się do godzin popołudniowych. Popisy lotników miały być ukoronowaniem uroczystości wojskowych.

Oczy widzów śledzą z uwagą ruchy szybującego ku morzu samolotu, dech zamiera w piersiach, bo już, już po kilku zatoczonych woltach ma przysnąć w morze jedna z trzech zawieszonych bomb, gdy w tym — o zgrozo — krótki, przeraźliwy huk, jakby huk największego pocisku armatniego — potem, krzyk, lament, płacz — żalosne zawody i rozpacz.

Morze wstrząsnęło się w swym potężnym żywiole, zadgotały wszystkie statki — zachwiały się zabudowania, powylaływały wszystkie szy-

by w promieniu kilku tysięcy metrów! Co się stało? Oto obserwator samolotowy, inżynier Witkowski — źle wymierzając przestrzeń, puścił bombę o kilkanaście sekund wcześniej i zamiast w morze, uderzyła ona prosto w tłum zebrany na 4 metry od wody.

Trudno opisać przeraźliwe sceny, które tuż po katastrofie rozgrywały się. Przypominają się żywo opisy piekła dantejskiego. Poszarpane szczątki ciała, tu urwana głowa, tam poszarpana ręka — dalej rozdarte wnętrza i chlustająca strumieniami krew sprawiają widok i groźny i wstrętny zarazem.

Zmęczony całodzienną bieganiną, położyłem się — mając płaszcz pod głową, na piasku. — To widocznie mnie ocaliło, gdyż mimo ślaniających się tuż w pobliżu moim trupów, sam oprócz lekkiej kontuzji szwanku nogi nie odniosłem.

Obok mnie wita się w wielkich bólach jakaś niewiasta, trzymająca w kurczowym uścisku za dłoń swe konające już dziecko. Podbiegam do niej — krew bucha jej z ust strumieniem. Jeszcze jedno skrzywienie, jeszcze jeden skurcz i kobieta kona razem z ukochaną swą dzieciną. Dalej nieco leży mężczyzna — druga jeszcze — a krew tworzy w koło niego kałużę. Tu widzę młodą dziewczynę, przybraną świątecznie z czerwoną różą na piersi. Czaszka jej zmiażdżona — jęczy, stęka — kona. Obok, nieco dalej leży żołnierz. Ma urwane nogi, krzyczy w niebogłosy, a krzyk jego miesza się z krzykiem i lamentem setek mężczyzn i kobiet. Powstaje zgiełk, zamieszanie, chaos. Mąż szuka żony, żona poszukuje męża, poszukuje dziatwy. Okropne wrażenie sprawia jakiś młodzieniec, wołający przeraźliwie: Dobijcie mnie! Dobijcie!

A nieco dalej wiją się, zagrzebana z bólu rękoma w piasek morski dziewczyna woła matki: Mamol! Mamol! Mamol! Ratunku! Nie chcę jeszcze umierać! Ratuj! Ratuj!

Ale matka milczy! Leży ona o kilka kroków dalej, wyprężona, sztywna, zamilkła na wieki.

Nad wybrzeżem biegnie w tę i ową stronę — kilka kroków w tył, kilka kroków naprzód jakiś posiwiwały mężczyzna i woła:

Ho — ho, ho! Hoho — ho! Pod Twoją obronę! Pod Twoją obronę.

To jakiś obłąkaniec, oszalały co tylko z przerażenia.

Odważniejsi zabierają się

palac

w do-

Irland-

drów,

Node

cho-

ieco

niż

at

Lo-

riot, nasz stary znajomy, zwracając się do Will Scotta — wsiadł do mego fiakra № 13, czekającego przed sklepem, pojedziemy do stajni obejrzyć ów towar.

— Zgodal

— Pod którym numerem w alei Filipa-Augusta?

— Numer 83-ci.

— Obadwa wyszli ze sklepu kupca win. Lorient otworzył drzwiczki fiakra. Irlandczyk wsiadł i powóz potoczył się szybko.

— W ciągu trzech minut przybyli do remizy. Stary Lorient obejrzał konia i powóz z uwagą prawdziwego znawcy.

— Zwierzę zmęczone... — rzekł — podbite ma nogi... No! ile żadasz za ten towar, ma się rozumieć, razem z zaprzęgiem?

— Kazano mi sprzedać za tysiąc pięćset franków.

— A ja wydaję sobie rozkaz powiadomienia cię — rzekł,

śmiejąc się Lorient — że to zbyt drogo.

— Ileż pan ofiarujesz?

— Tysiąc sto... najwyżej... interes od ręki zrobimy.

— Nie, to za mało.

— Jak chcesz... więcej nie dam. Pieniądze zaraz odbierzysz, nie potrzebując konia z powozem na targ prowadzić.

— Postap pan choć na tysiąc sto pięćdziesiąt... te pięćdziesiąt dla mnie za moją fatywę.

— No! niech tak będzie! Wracajmy do kupca, wypijemy tam butelkę wina.

Zasiadłszy przy kieliszkach i butelce, do której zaprosili właściciela sklepu, Lorient otworzył portmonetkę, a wydobywszy z niej kilka luidorów, podał je Scottowi, mówiąc:

— Oto pięćdziesiąt franków, jako zadek; resztę wypłacę ci przy odebraniu konia z powozem.

— Może spisujemy umowę?

— zapytał Scot.

— Nie, nie, potrzeba... mamy świadka; słowo jest słowem. Czekaj będę jutro na ciebie w Batignolles, przy ulicy des Moines, punkt o dziewiątej rano. Pytaj się o ojca Lorient... wszyscy mnie znają zarówno dobrze, jak mój fiakr № 13.

Przybędę punkt o dziewiątej...

— No! a teraz ja siadam na kozioł i jadę na stację przy cmentarzu Père-Lachaise — rzekł stary woźnica i odjechał.

Nazajutrz o ósmej rano Scott zaprzągnął konia, zwrócił klucz do remizy i stajni właścicielowi i udał się na ulicę des Moines.

Lorient, wstawszy równo ze świtem, doglądał w dziedzińcu wyjazdu swych fiaków, odbierał od powożących całodzienne zarobki i załatwiał z nimi obrachunki.

Posiadał piętnaście fiaków, które rozsyłał po mieście, i

do miasta. Na miejscu wypadku znajdują kilka trupów i jakieś pół setki rannych.

Sprawnie zorganizowane po-

gotowie dość szybko zjawilo się na miejscu i zajęło się udzielaniem pierwszej pomocy.

Sosnowiczanie.

Wieści z Śląska Górnego.

Sosnowiec, 23 sierpnia.

Rozruchy w Katowicach.

Wzrastająca z dnia na dzień drożyzna, wywóz wszelkich artykułów z polskiej części Śląska Górnego do Niemiec, stał się powodem krwawych rozruchów, a widownią ich były tym razem Katowice.

Awantury rozpoczęły się dnia 21 bm. o godz. 6 pop. na placu przed dworcem kolejowym w Katowicach. Do nielicznie zebranego tłumu przemówił nieznanego nazwiska agitator, a w zbrodniczym swym przemówieniu podjudzał zebranych do czynnego wystąpienia przeciw żydom, jako tym, którzy są sprawcami obecnej drożyzny.

Tłum, jak to zwykle bywa, rzucił się w pierwszej linii na posiadaczy bród i pejsów a następnie przypuścił szturm do kawiarni „Monopol”, która uchodzi w Katowicach za siedzibę czarnej giełdy. Policja państwowa jednak zorientowała się w groźnej bądź co bądź sytuacji i energicznym swym wystąpieniem nie dopuściła do „zdemolowania kawiarni „Monopol” i do większych wybrzyków.

Ekscesy trwały przez dwie godziny, a zakończyły się pobięciem kilkunastu osób, gdyż bijący w zapale rozdawali razy na lewo i na prawo.

O godz. 8 skoro przybyła w większej ilości policja piesza i konna rozprężyła i aresztowała demonstrantów i zapanował względny spokój.

Rozruchy te powinny być groźnym memento przeciw paskarzom i przemytnikom, którzy faktycznie ogolają G. Śląsk i doprowadzają tamtejszą ludność do rozpacz.

Obchód rożniccy powstania górnośląskiego w Mysłowicach

W niedzielę dn. 20 bm. obchodzono na całym Śląsku G. uroczystości rocznicę powstania. Główny obchód odbył się staniem związku b. powstańców w Mysłowicach. O godz. 10 tej rano ruszył wielotysięczny tłum do Słupny, gdzie odbyło się odsłonięcie pamiątkowej tablicy ku czci poległych powstańców.

Również odsłonięto tablicę pamiątkową na rynku myślowickim na miejscu, gdzie przed 2 laty Niemcy sądem doraźnym rozstrzelali kilku powstańców. W obchodzie brali udział reprezentanci władz wojkowych i wojewódzkich. W imieniu gen. Szeptyckiego złożył pułkownik Prohaska na grobie poległych powstańców wieniec. Po kilku przemowach i odśpiewaniu „Roty”, uczestnicy obchodu rozeszli się.

Po południu odbyła się w ogrodzie zamkowym zabawa ludowa.

Landrat z Dobrodzienia odradza uchodźcom powrotu.

Niedawno zdarzył się bardzo charakterystyczny wypadek, który rzuca jaskrawe światło na lojalność niemiecką wobec dobiego co złożonego przyrzeczenia o zwalczaniu bandytyzmu i umożliwieniu uchodźcom powrotu do domów.

Mianowicie uchodźca Wincenty Murek ze wsi Jeżowy, powiatu Dobrodzienia, już od kilku tygodni przebywający na polskim Śląsku, postanowił powrócić do swego gospodarstwa. Chcąc jednak mieć gwarancję, że nie mu się złego nie stanie i że znowu nie padnie pastwą rozbójników orzeszowców, zwrócił się za pośrednictwem starosty z Lublińca do landrata w Dobrodzieniu z zapytaniem, czy może liczyć na bezpieczny powrót do domu.

W odpowiedzi p. landrat Dobrodzienia przesłał na ręce p. starosty Lublińca list następującej treści:

„W odpowiedzi na łaskawe pismo z dn. 13 lipca 22 r. l. dz. 11/150 uprzejmie donoszę na podstawie zebranych na miejscu informacji, że powrót gospodarza Murka do wsi Jeżowy jest niepożądany. Nawet ludność polska nie życzy sobie tego (!!!) Zeznania Murka o rzekomych przejściach jego są nieprawdziwe (!) Poczyniłem tutaj kroki, aby Murek wymieniał swoje gospodarstwo na odpowiednie na polskim Śląsku.

podpis: w. z. Uliczka.

Pomijając już pewne nieścisłości w liście p. landrata jako to, „że pod „ludnością polską” rozumiał zapewne orzeszowców, lub nieprawdziwości zeznań Murka”, które zostały udowod-

nione wiarogodnymi „świadkami i zeznane pod przysięgą, musimy stwierdzić, że p. landrat nie mógł zagwarantować bezpieczeństwa Murkowi i dlatego zabronił mu powrotu.

Z życia rzemiosł.

Zjazd rzemieślników wojew. kieleckiego.

Warszawa, 19 sierpnia.

Dn. 13-go b. m. odbył się w Kielcach wielki zjazd rzemieślników, należących do organizacji, leżących na terenie wojew. kieleckiego.

Już o godz. 9 rano zapełniły się sale własnego lokalu przy ul. Orlej Nr. 4. O godz. 10-ej wyruszył pochód do katedry, gdzie ks. biskup Łosiński odprawił uroczyste nabożeństwo, kazanie okolicznościowe wygłosił ks. kan. Sobczyński.

Po nabożeństwie, pochód skierował się, poprzedzony sztandarami, do gmachu województwa (b. pałac biskupów krakowskich) gdzie, dzięki uprzejmości władz miejscowych oddano do rozporządzenia zjazdu olbrzymią salę „portretową” ozdobioną wizerunkami 51 biskupów krakowskich.

Salę wypełnili delegaci — rzemieślnicy w ilości około 200 osób, zaproszeni goście, przedstawiciele władz i miasta. Z Warszawy przybyli delegaci centr. Tow. rzemieślniczego — dr. Ilski i inż. Kwasiebski.

Po zagajeniu posiedzenia przez prezesa Tow. rzem. w Kielcach na przewodniczącego powołano p. Jakaczyńskiego z Radomia, oraz na asesora przedstawicieli 8 miast w województwie.

Przemówienie powitalne rozpoczął zastępca wojewody kieleckiego, poczem witali zjazd przedstawiciele rady miejskiej i magistratu m. Ostrowca i in.

Referaty o organizacji okręgów Towarzystwa oraz o roli rzemiosł w życiu gospodarczym Polski wygłosił dr. Ilski.

Referaty o roli cechów w życiu rzemiosł, oraz o szkolnictwie zawodowym — inż. Kwasiebski.

Inż. Bogatko, instruktor ministerstwa p. i h. mówił o proponowanej przez województwo wystawie rzemieślniczej w Kielcach, nawołując do wzięcia w niej udziału.

W dyskusji nad referatami zabierali głos pp.: Jentsch, mó-

wić o stosunku rządu do spraw rzemieślniczych, inż. Bac — świetnie malując stan i potrzeby szkolnictwa zawodowego; p. Jakaczyński — nawiązując do stosunków radomskich i poddając krytyce rządu tamtejszej socjalistycznej rady miejskiej. Poza tym przemawiali pp. prezes rady miejskiej, p. Tymoszek; inż. Hempel, p. Piasecki, instruktor c. T. rzem.; delegat z Przedborza i w. in.

Przybyli na zjazd przedstawiciele ks. biskupa, powitali zjazd, życząc owocnej pracy.

Przykre wrażenie wywołała sprawa, podniesiona przez starszego cechu fryzjerów i zarzuty czynione przez tegoż instruktora minist. p. i h. w zakresie popierania rzemieślników żydów z naruszeniem ustawy rzemieślniczej. Do powyższych zarzutów przyłączyli się delegaci z szeregu miast, przytaczając podobne wypadki. Zjazd wyraził oburzenie z powodu takiego traktowania spraw rzemieślniczych wykazujących faworyzowanie jednej grupy ludności.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, przystąpiono do wyborów zarządu okręg. Tow. które dały wynik następujący: pp. Krupski (Kielce), Balcer (Radom), inż. Bac (Olkusz), Górniewicz (Kielce), Piotrowski (Radom), Tymoszek (Sosn.), Jędrzejewski (Dąbrowa). Zastępcy: Ludwig (Kielce), Szczytowski (Opoczno), Chmielarz (Jędrzejów), Bogacz (Miechów), Zieliński (Końskie), Łaganowski (Pińczów).

Komisja rewizyjna: inż. Kruk Niklasz, Kluźniak. Odczytano telegramy powitalne od kaliskiego Tow. okręg. rzemieślniczego i z Miechowa.

Po zredagowaniu uchwały zjazdu, poddano je pod głosowanie, przyjmując jednomyślnie.

Uchwały zjazdu:

1) Zjazd rzemieślników wojew. kieleckiego uchwała zorganizować okręg. Tow. rzem.

obejmujące swoją działalnością wojew. kieleckie.

2) Zjazd poleca zarządowi okręg. Tow. rzem. ustalić w porozumieniu z lokalnymi organizacjami plan pracy organizacyjnej na obszarze wojew. kieleckiego.

3) Zjazd wzywa wszystkie organizacje rzemieślnicze w wojew., aby określiły swoje miejscowe potrzeby i porozumiały się z zarządem okręg. Tow.

4) Zjazd wzywa wszystkie organiz. rzem. w wojew., aby podały rewizji wysokość pobieranych składek członkowskich, celem ujednostnienia ich i podniesienia. Równocześnie przypomina o obowiązku zapłacenia jednorazowej daniny mk. 500 od osoby, na rzecz c. T. rzem. w Warszawie.

5) Zjazd wzywa rzemieślników aby w każdym mieście powstała szkoła dokształcająca wieczorowa, obowiązkowa na podstawie specjalnej uchwały rad miejskich.

6) Zjazd, powołując się na przyrodzone prawo samoobrony, żąda aby cechy zachowały swoje staropolskie znamię chrześcijańskie, i aby przyjmowano do nich tylko rzemieślników chrześcijan.

7) Zjazd uważa za konieczne aby każdy rzemieślnik prenumerował „Gazetę Rzemieślniczą”.

Po uchwaleniu powyższych wniosków i odśpiewaniu „Roty”, zjazd zakończono.

Z kraju.

Echa nieszczęścia w Pucku. Odbył się w Pucku pogrzeb uroczysty pierwszych sześciu ofiar nieszczęścia puckiego. Olbrzymie tłumy publiczności towarzyszyły trumnom pokrytym bogato wieńcami. W orszaku żałobnym widziano oddziały wojska lądowego i marynarzy, a na czele przygrywała żałobne melodje orkiestra wojskowa.

Liczba zabitych 13 podwyższyła się niestety o 2 dalsze ofiary, które znaleziono w trzcinie nadbrzeżnej w morzu, gdzie z wywróconych łódek wypadły pod wpływem ciśnienia powietrza i utonęły.

Ciała dwóch zabitych przewieziono na żądanie rodzin do Warszawy.

Sledztwo urzędowe w toku. Utrzymuje się w Pucku pogłoska, że komendanta placu lotniczego w Pucku, którego się czyni w pierwszym rzędzie odpowiedzialnym za brak zarządzenia ostrożnościowych, podczas igrzysk wtorkowych,

dwanaście eleganckich karet i powozów na zaślubiny.

Zajmował mieszkanie na całym parterze domu. Z trzech stron rozległego podwórza nadoływały się stajnie i remizy, wygodnie urządzone, a oprócz tychże, składy na obrok, siano i słomę.

Mimo podeszłego wieku, Loroit był rzeźkim, jak młodzieniec. Wszędzie go było pełno, chodził z jednego miejsca na drugie, dozorując, łajac, rozkazując, czyniąc uwagi najczęściej żartobliwe, wesołe.

Dwa razy w tygodniu nie wyjeżdżał z domu wcale, zastępując się służącym, a jedynie dozorując sam w budynku. Te dni przeznaczonemi dlań były na wypoczynek.

Wszystkie fiakry na miasto już wyjechały i dzielny Loroit zamykał główną bramę dziedzińca, gdy nagle pomiędzy dwiema połowami bramy ukazała się twarz młodego mężczyzny, a obok niej mała postać

z inteligentną fizjonomją Misticot.

— Nie zamykajcie nam drzwi przed nosem, pozwólcie wejść, ojcze Loroit — rzekł, śmiejąc się, nowoprzybyły.

— Al! Eugenjusz Loiseau i Misticot! — zawołał stary woźnica. — Jak się macie moje dzieci! A co ty, chłopcze, porabiasz? — pytał — przeniosłeś się do naszego okręgu?

— Nie, przybywam, ojcze, do ciebie umyślnie — rzekł narzeczony Wiktoryny, wchodząc w dziedziniec wraz ze swym małym towarzyszem.

— Może chcesz fiakr wynająć?

— Nie jeden, lecz kilka...

— Zawiodłeś się...

— Dlaczego?

— Przybywasz zapóźno...

Wszyscy moi woźnice już odjechali.

— Mniejsza oto... nie na dziś potrzebuję powozów.

— A na kiedy?

— Na sobotę.

— Miałbyś się żenić?

— Tak... właśnie...

— A z kim?

— No... zgadnij, papo Loroit...

— Na co mam męczyć starą mą głowę... Powiedz mi nazwisko tej nieszczęśliwej.

— Nieszczęśliwej? Ja chyba nieszczęśliwy... — zawołał śmiejąc się, Loiseau.

— No... mów, naprawdę myślisz się żenić?

— Słowo honoru!

— Dziwi mnie to bardzo... W tak młodym wieku zaciągasz się do owego smutnego bractwa...

— Cóż chcesz mój ojcze, jestem zakochany...

— Po uszy! — dodał Misticot.

— Dziwi mnie to... dziwi...

— powtarzał stary, kręcąc głową. — Ha! zresztą — dodał — ciebie to jedynie obchodzi. Narzeczona twoja ma matkę?

— Nie... nie ma.

— No! to jeszcze okolicz-

ność łagodząca. Wracam ci honor potrosze. Lecz gdybyś wziął był teściową, nie chciałbym znać cię już więcej. Z kimże się żenisz?

— Z Wiktoryną Béraud... moją kuzynką.

— Al! z Wiktoryną, kwiaciarką... Ładna i dobra dziewczyna... No! to nie jest jeszcze tak wielkie głupstwo, jak o tem zrazu sądziłem.

— Dziękuję, papo Loroit.

— Nie ma za co... Znasz mnie, że lubię mówić prawdę. Powiadasz więc, że potrzeba ci będzie powozów?

— Tak.

— Ile?

— Chcemy urządzić rzecz tę okazale. Wszakże wiesz, ojcze, że raz się tylko umiera...

— No, tak zaprosiliście wiele gości?

— Trzydzieści osób, a co najmniej, dwadzieścia siedem.

— Troje więc zaproszonych przyjdą pieszo?

— Ale gdzież znowu! Mój wuj, bankier Juljusz Verriere, przyjedzie swoim powozem wraz z córką. Mój kuzyn, wicehrabia de Nerve, także swym własnym przyjedzie.

— Jakto? — zawołał Loroit; — ty masz bankierów i wicehrabiów w rodzinie?

— Ba i nie jestem z tego dumny bynajmniej, bo mam w rodzinie i gałganiarzy, czego się również nie wstydzę. Każdy człowiek wart tyle co drugi.

— Masz słuszność... byle był tylko uczciwym. Mówisz więc, dwudziestu siedmiu zaproszonych... to w siedmiu powozach z łatwością pomieścić się będą mogli. Dostarczę ci sześć pięknych lando i jeden powóz nowoodświeżony, jaki właśnie kupiłem.

— Ileż to będzie kosztowało, ojcze Loroit?

— Chcesz pewnie wynająć na cały dzień?

D. c. n.

Nasze sprawy.

Sabotaż senatu.

Sosnowiec, 23 stycznia.

Półtora roku temu, w czasie głosowania nad konstytucją, gdy większość sejmu opowiedziała się za istnieniem w Polsce senatu, lewica, która z całą energią zwalczała dwuizbowy system parlamentarny, powiedziała sobie głośno, aczkolwiek nieoficjalnie, że do senatu wyśle ludzi najmniej odpowiednich na senatorów. Postanowiono więc stawiać na kandydatów starych weteranów partyjnych, dla których hotel w senacie byłby dożywociem, oraz wszelki inny nieprodukcyjny balast w partii, który nie odznacza się ani inteligencją, ani wykształceniem, ani wyrobieniem politycznym. Była to prosta zapowiedź sabotażu znienawidzonego senatu.

Zapowiedzi tej nikt już wówczas na serio nie brał, bo był to prosto głos zranionej ambicji stronnictwa lewicowego. Słusznie przewidywano, że rana z czasem się zagoi, a przeciwnicy senatu, wśród których nie brak ludzi dojrzałych politycznie, zdadzą sobie sprawę z ważności takiej placówki, jaką jest senat i wydelegują do niego ludzi, którzy lepiej będą potrafili bronić interesów warstw społecznych przez siebie reprezentowanych, niż posłowie sejmu.

Ostatecznie partje lewicowe, chcąc, czy nie chcąc będą się musiały pogodzić z istnieniem senatu i wprowadzą doń element, mogący z pożytkiem pracować dla kraju i co jest rzeczą ważniejszą, (oczywiście ze stanowiska niektórych stronnictw) nie przyniesie wstydu partji swoją ignorancją...

Takie przypuszczenia kazał snuć przeciętnemu obywatelowi zdrowy rozsądek.

Tymczasem...

N. P. R., o ile wiemy, pierwsza z pośród stronnictw na terenie Zagłębia ustaliła listę kandydatów do senatu. Temu, kto uważnie przeczytał tę listę, mimowoli przypomniawszy się zapowiedzi przeciwników senatu z przed półtora roku. Lojalność N. P. R. wobec stanowiska lewicy z zimy ubiegłego roku jest jednym więcej dowodem braku orjentowania się jej przywódców w obecnych nastrojach w Polsce. Mocno wątpimy, czy inne stronnictwa lewicowe będą do współpracy z N. P. R. sabotowały senat, wysyłając do niego ludzi, którzy nawet w radzie miejskiej nie potrafili wykazać minimum uzdolnienia w pracy społecznej. Któż uwierzy, że socjaliści, posiadający wielu zawodowych polityków, usadowiwszy w fotelach senatorskich członków stronnictwa, o których z góry można powiedzieć, że będą tam tylko narzędziem biernym w rękach innych ze szkodą dla państwa.

Załowac należy, że N. P. R. naprzekór dotychczasowym tradycjom, zbyt się pospieszyła i postąpiła samodzielnie, nie czekając na to, co uczynią jej sąsiedzi z lewej strony — socjaliści. Gdyby poczekali, przekonaliby się, że to, co półtora roku temu było w ustach socjalistów i innych lewicowców, pewnego rodzaju zwrotem retorycznym, ona wzięła na serio ku uciesze nieenferowców, a z krzywdą dla narodu i co powinno jej członkom bardziej przemówić do przekonania, z krzywdą dla samego stronnictwa.

Ćw.

kowic do Sosnowca jechało kilku Niemców, którzy całą drogę do Sosnowca śpiewali „Deutschland über alles” i inne niemieckie pieśni. Dziwna rzecz, że nikt z jadących Polaków na wybryki hakatystów nie reagował.

Niedołęstwo na kolei. W ub. poniedziałek, na stacji Będzin pociąg osobowy uczniowski stał przeszło godzinę. Pociąg ten przybył do Sosnowca zamiast 7. 20 o godz. 8. 30 rano. Kto temu winien?

Droga do Szopienic tuż przed mostem skutkiem niedawnych deszczów została podmyta przez wodę i w jednym miejscu bruk zupełnie się zapadł. Dziś jeszcze można szosę takim kosztem naprawić, z czego zapewne magistrat sosnowiecki skorzysta i nie dopuści do dalszego psucia się drogi.

Brak wody. Mieszkańcy Sielca uskarżają się na zupełny niemal brak wody w tamtej okolicy. Przyczyną tego jest to, że pod całym Sielcem jest podziemny teren eksploatacji węgla. W bliskości kościoła w Starym Sielcu jest jedna studnia, z której woda sączy się bardzo szybko, wobec czego sieleccy gospodynie muszą całymi godzinami wystawać przy studni, tracąc drogocenny czas. Czy niemożnaby temu zaradzić?

Z cechu rzeźników Ubiegłej niedzieli, na odbytej konferencji przedstawicieli związku czeladzi z przedstawicielami cechu sosnowieckiego, uchwalono zorganizować w Zagłębiu Dąbr. „Gospodę czeladzi rzeźników”. W tym celu postanowiono zwołać ogólne zebranie czeladzi i przedstawicieli cechów rzeźniczych miast Zagłębia dnia 27 b. m. o godzinie 3 p.p. w lokalu Gospody mieszczańskiej przy ul. Wawel w Sosnowcu.

Tajemnicza historia. Podana przed kilku dniami wiadomość pod powyższym tytułem przedstawiła się w świetle prawdy nieco inaczej. Otóż Gertruda M., która skradła p. Bronisławowi H. w Katowicach pierścionek, umknęła z restauracji pod pozorem, że zrobiło jej się niedobrze. Dwa tygodnie okradziony upatrywał pan Gertrudy, aż ujrzał ją wreszcie w Sosnowcu i tu ją kazał aresztować. Panna Gertruda wypierała się, że nie tylko o pierścionku nie wie, ale że wogóle pana Br. H. wcale nie zna i dopiero po długich badaniach zgodziła się oddać pierścionek. Policja udała się z p. Gertrudą do Katowic w nocy i pierścionek odebrała.

Przy aresztowanej znaleziono 4 paszporty na różne nazwiska, co każe podejrzewać, że panna ta nie jest tak niewinna, by ronić nad jej dola łzy.

Śmiertelny wypadek. Pomiędzy Strzemieszycami o Gołonomi przed kilku dniami została zerwana linja telegraficzna, Z domku kolejowego przechodziła Zofja Sedwantowa, niosąc wodę, przyczem potrafiła o drut zerwany, wskutek czego została zabita prądem elektrycznym.

Bandytyzm. Przed kilku dniami, na powracającą z Gołomga do Ujejsca tamtejszą mieszkankę Anastazję Stefańską napadł w lesie bandyta, który groził napadniętej pobiciem zażądał pieniędzy. Stefańska dała mu na odczepne 700 mk. bandyta jednak zrewidował ją i zabrał 23 tys. mk., które miała schowane w zanadrzu, a

następnie usiłował popełnić gwałt. Krzyk napadniętej zmusił bandytę do ucieczki w głąb lasu. Śledztwo w toku.

Bójka. Kacper Wójcik ze wsi Niesiechów, pow. miechowski podczas bójki z sąsiadem Janem Gawlikiem, żelazną wagą strzaskął mu lewą rękę. Sprawę skierowano na drogę sądową.

Małoletni złodzieje. We wsi Sławice Duchowne 12 letni Stefan Rakoczy skradł swemu bratu Franciszkowi skóry na obuwie, wartości 38 tys. mk. Skóry skradzione obiecujący młodzieniec spieniężył w sąsiedniej wiosce, a za otrzymane pieniądze kupił łakoci.

Pożary. We wsi Pstroszyce pow. miechowski spłonęły zabudowania gospodarskie Wincentego Gąsiora, straty wynoszą półtora miliona mk.

— We wsi Słonniczkach pow. miechowski piorun uderzył w stodołę Tomasza Gąsiorka. Spaliła się stodoła i nagromadzone zboże oraz narzędzia rolnicze. Straty wynoszą dwa miliony 300 tys. mk.

Kronika policyjna. Za niewypiekanie i zły gatunek chleba, policja dąbrowska sporządziła około 30 protokołów.

Ponieważ istnieje uzasadnione przypuszczenie, że sabotaż ten piekarze uprawiali w celu spekulacyjnym mają być względem opornych zastosowane kary administracyjne.

Ładni goście. Niejaki F. Begus został tak ciężko pobity na weselu w Dąbrowie, iż musiano wezwać lekarza, który stwierdził ciężkie uszkodzenia całego ciała.

Sprawców F. Kasprzyka i M. Szopę pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Nagły zgon. Powracający o negdaj z pracy kierownik kopalni Porąbka Karol Dryjski dostał ataku serca i wkrótce zmarł.

Zwłoki przewieziono do szpitala św. Anny w Dąbrowie.

Wypadek czy zbrodnia. Policję dąbrowską zawiadomiono, iż niejaki Marcin Sobański znikł od kilku dni.

Rozpoczęto poszukiwania i zwłoki Sobańskiego znaleziono w jednym z nieczynnych szybów kopalni „Katarzyna”.

Ogledziny lekarskie stwierdziły, że nieboszczyk ma obrażenia na całym ciele i połama nych kilka żeber.

Czy Sobański sam wpadł do szybu, czy też popełniono morderstwo, dotychczas nie wyjaśniono.

Konfiskata. Wydział zdrowia przy magistracie dąbrowskim skonfiskował 7 beczek rozwojonego mleka i 3 chlebów, wypieczonych z jakiejś mieszaniny.

Również kilkunastu kobietom, przynoszącym mleko do Dąbrowy, plyn ten skonfiskowano, oraz fałszywe półkwarcia.

Napad. J. Wojtasik ze Strze mieszczy zameldował policji, iż napadło na niego kilku uzbrojonych drabów, którzy zrabowali mu 33 tysięcy marek. Policja zarządziła obławę i aresztowała Nabrdalika z Dąbrowy oraz Perkę i Stylę ze Strzemieszyc, którzy przyznali się do napadu. Aresztowanych przesłano do sędziego śledczego.

Z sądów. Dnia 19 sierpnia r. b. w wydziale karnym odwoławczym sądu okręgowego w Sosnowcu rozpatrywane były sprawy ze skarg apelacyjnych na wyroki sądów pokojów:

1) 3 sprawy głośne swego czasu przeciwko: Moszkowi Joskowi Lajtnerowi, Wiedorowice

rowi i Gerszowi Szvajcbergowi, rzeźnikom z Dąbrowy. 14 października r. ub. wymienieni rzeźnicy skazani zostali przez sąd pokoju w Dąbrowie po 2 miesiące więzienia za pobieranie nadmiernej ceny za sprzedawane mięso. Sąd okręgowy zmienił kwalifikację czynu i we wszystkich tych sprawach uchylił wyroki; sąd pokoju skazał każdego z nich na 20 tys. mk. kary i po 3 tys. mk. opłat sądowych.

Oskarżonych bronił obrońca E. Heftman.

2) W sprawie przeciwko Aleksandrowi Liberskiemu, oskarżonemu przez sąd pokoju w Dąbrowie za uchylanie się od służby wojskowej i skazanemu na 7 dni aresztu, sąd okręgowy wydał wyrok uniewinniający Liberskiego, gdyż oskarżony przez swego obrońcę Heftmana dowiódł, że nie tylko się nie uchylał od służby tej, lecz przeciwnie podczas na jazdu bolszewickiego ochotniczo spełnił swój obowiązek, poczym dalej go pełnił w instytucjach plebisycytowych na Śląsku Górnym.

3) Wreszcie rozpatrywaną była ciekawa sprawa przeciwko Andrzejowi Baci i Moszkowi Chaimowi Pochowi, oskarżonym o przemycanie srebra przez granicę. Oskarżonych bronił adwokat Pawelek. Jeszcze przed przyłączeniem Śląska do Polski przodownik pp. Broda z Czeladzi dowiedział się, że ma być przemycane srebro przez granicę. Sledził za tym i pewnego dnia w Wojkowicach Komornych wpadł na ślad przemysłników. Znaleziono przy nich 78 funtów srebra. Sprawę skierowano do sądu pokoju w Czeladzi. Sąd ten po rozpoznaniu sprawy, skazał obu oskarżonych po 1 roku więzienia i po 100 tys. mk. grzywny i na ponoszenie opłat sądowych po 10 400 mk. Srebro skonfiskowano. Oskarżeni odwołali się ze skargami apelacyjnymi do sądu okręgowego.

Sąd okręgowy wyrok co do Pocha zatwierdził i skazał go na ponoszenie 15 000 opłat sądowych, w stosunku zaś do Baci, uchylił, skazując go na 6 miesięcy więzienia i 50 000 mk. grzywny a w razie nie możliwości zapłacenia na 3 miesiące aresztu, oraz na 7 800 mk. opłat. Zatwierdził także wyrok sądu pokoju w części dotyczącej konfiskaty srebra.

Jako środek zapobiegawczy względem oskarżonych, sąd zdecydował: w stosunku do Baci, kaucję w sumie 100 000 mk., względem zaś Pocha, 200 000 mk., a do czasu złożenia pieniędzy, zatrzymał oskarżonych w areszcie śledczym.

Kradzieże. Na Pekinie pod Zagórzem Juljannie Pieckiej kuzynka jej Marjanna J. skradła garderobę wartości 52 tys. mk.

— Z mieszkania Włodzimierza Kornackiego na kopalni Kazimierz przed kilku dniami skradziono garderobę i bieliznę, wartości 65 tys. mk.

— Z wagonów 19 i 662 pomiędzy stacjami Granicą a Sosnowcem skradziono 1222 klg. cukru. Dochodzenie w toku.

— Z mieszkania Kazimierza Zielenieckiego, Sosnowiec Małachowskiego 22, skradziono 25 tys. gotówką, zegarek i garderobę wartości 300 tys. marek.

Ze sportu.

Wyścigi cyklistów.

W ub. niedzielę odbyły się wyścigi kolarskie o mistrzostwo

Kronika.

Kalendarzyk.

23

środa

Dziś Filipa i Benicjusza

Jutro Bartłomieja Ap.

Wsch. słońca 5.00

Zach. 7.03

Galicja Wschodnia.

W parlamencie angielskim interpelowano rząd, czy Anglia dopuści, aby na terenie Galicji wschodniej „chwilowo przez Polskę militarnie okupowanej” odbyły się zarządzane nieprawnie przez Rzeczpospolitą Polską wybory. Przedstawiciel rządu oświadczył, że Anglia „nie dopuści do pogwałcenia przez Polskę uchwał międzynarodowych”.

Znów suwerenność Polski mając za nic.
Chcąc plon zagarnąć naftodajnych pól,
Galicję wschodnią wyrwać z Polski granic
Chce sprzymierzeniec wierny nasz
[John Bull...]

Hej! Moźnowładcy, wiedźcie tam,
[w Londynie,
Że was dosięgnie wolnych ludów
[gniew,
W głębi tej ziemi oprócz nafty
[płynie
Polska przelana, nieśmiertelna
[krew!]
Jerzy Gur.

Zagłębia na rok bieżący. Wyciągi odbyły się na błotnistej szosie, przy silnym wietrze. Startowało 10 kolarzy, wszyscy z sosnowieckiego t-wa cyklistów na maszynach firmy „Karol Baran“ w Sosnowcu.

Pierwszy przybył do mety p. J. Kukieła, zdobywając tytuł mistrza kolarzy Zagł. Dąbr. na rok 1922, szarfę honorową podwójny dyplom oraz żeton złożony, następnie kolejno pp. J. Spaczyński, Tychmanowicz, S. Szafruga, Skipirzepa, Fliski. Wyciąg motorzystów odbył się przy starcie dwóch maszyn na przestrzeni 22 km.

Pierwszy przybył p. Karol Baran, zdobywając tytuł mistrza motocykl. Zagł. Dąbr. na rok 1922, szarfę honorową, podwójny dyplom i żeton złożony.

Sędziami honorowymi byli pp. P. Kucharski, H. Dąbrowski, Kwapisz i Trzaskalski.

Wycieczka kolarzy.

Klub sport. „Sosnowiec“ urządza w dniu 27 b.m. wycieczkę do Jaworzna (Śląsk Górny) przez Wysoki Brzeg. Zbiórka odbędzie się o godz. 7-ej rano w klubie sport. „Sosnowiec“ przy ulicy Wiejskiej 10.

Ze świata.

Złotróżna zapalka. Dzisiejsi palacze są przesadni. Czują oni wstręt niewytłomaczony, gdy na którego z nich wypadnie kolej zapalenia po raz trzeci papierosa od jednej zapalki.

— Nigdy trzech papierosów od jednej zapalki, woła trzeci palacz, gasząc równocześnie podsunęty sobie pod nos ogień. Jest to przesada opartą na przypuszczeniu, że takie zapalenie przyniesie nieszczęście. Ten naturalny zwyczaj zakorzenił się dzisiaj głęboko pomiędzy palaczami. Jakież jest jego pochodzenie?

W czasie wojny marokańskiej w r. 1911—12 oficerowie hiszpańscy, zmuszeni do ciągłego przebywania w okopach byli namiętnymi palaczami tytoniu. Dla zabicia czasu palono papierosy za papierosem. Z braku zapalek wypadało nieraz zapalać kilka papierosów od jednej zapalki.

Na nieszczęście zwyczaj ten zwrócił uwagę żołnierzy marokańskich. Na pierwszy dymek marokańczyk otwierał okno. Za drugim dymkiem celował, za trzecim—strzelał. I często się zdarzało, że namiętny palacz przepalał swój namolny życiem. Wreszcie ten trzeci palacz zmadrał i nauczył się gasić podaną sobie zapalkę. Zwyczaj ten szybko przeszedł w zabobon, który palacze obserwują nawet po ukończonej wojnie w całej Europie.

Tragiczny zgon aktora kinowego. W Nowym Jorku, podczas zdjęć do kinematografu, zginął jeden z aktorów. Chciał on zastąpić w niebezpiecznym skoku z dachu omnibusu, uciekającą przed zbrodniarzami, którzy ją ścigali, pannę White, która w chwili, gdy wehikuł przejeżdża pod torem kolejowym, położonym o 6 stóp nad omnibusem, ma się chwycić żelaznego pręta i wskoczyć do pociągu.

Ten skok właśnie zamiast panny White miał wykonać aktor, ubrany w jej suknię, jasną perukę i odpowiednio ucharakteryzowany. Nieszczęście chciało, że nie pochwycił w porę pręta i runął z wysokości na ziemię, przy czym poniósł śmierć na miejscu.

Tragiczna śmierć turystów w Alpach. W Alpach francuskich zdarzył się wstrząsający wypadek śmierci w górach. Trzech panów, urzędników w różnych instytucjach, korzystając z urlopów, wybrało się wspólnie na wycieczkę w Alpy. Przez cztery dni udało im się przejść kilka szczytów sabaudzkich, wreszcie doszli do szczytu Mijs w Alpach wysokich. Tam zaskoczyła ich śnieżnica. Do najbliższego schroniska klubu alpejskiego, urządzonego pośrodku lodowca Tabuchet było jeszcze kilka kilometrów odległości. Dzielnicy turyści z największym wysiłkiem podążali śpiesznie ku schronisku, nie mogli jednak dojść wskutek gęstego śniegu i zapadającej nocy. Nagle, idący przodem p. Archer, upadł na śnieg i w parę minut, nie wyrzekszy słowa, nie wydawszy jęku, skonał. O sto metrów dalej następny turysta, pan

Guignet, padł na miejscu z wysilenia. Wreszcie i trzeci z pośród przyjaciół, p. Agnes poniósł podobną śmierć.

Ostatni pozostał przy życiu, Marceli Girard, nie miał odwagi pójść już dalej. Usiadł przyzwłokach przyjaciół i oczekiwał z rezygnacją śmierci.

Powoli burza ustawała i świt rozjaśniał ciemności. O sto kroków zaledwie ukazało się schronisko, do którego nieszczęśliwi dojść już nie zdołali. Z odmrożonymi rękami i nogami Girard dowlókł się do schroniska, gdzie zastał na szczęście żołnierzy z wydziału geograficznego armii. Pospieszili oni z pomocą ku leżącemu na śniegu. Było jednak za późno.

Dwóch żołnierzy udało się następnie do najbliższej wsi, skąd przybyło kilkunastu przewodników, którzy zabrali ciała ofiar.

Koniec legendy o pogromach żydowskich

Lwów, 22 sierpnia.

W sprawie rzekomych pogromów listopadowych z roku 1918, podczas rozpraw sądowych, trwających szereg miesięcy, stwierdzono, że mordu 27 żydów (a nie jak żydzi głoszą 600), dopuścili się przeważnie wypuszczeni z więzień przez ukraińców bandyci, lub dezenterzy ukraińscy, albo też w kilku wypadkach nawet sami żydzi.

Te smutne i potępienia godne zajścia wykorzystali żydzi lwowscy do szalonej i otwartej propagandy przeciw państwu polskiemu, a przejawiając wypadek, przeszli z tą agitacją na teren światowy, czerniąc i szkalując żołnierza polskiego, obrońcę Lwowa.

Onegdajsze aresztowania we Lwowie rzuciły nowe światło na tę zbrodniczą robotę.

Oto wymordowana została w listopadzie 1918 r. rodzina Sontagów, złożona z 4 osób. Rozpoczęło się śledztwo, na którym pozostała matka Szprynca Sontag i syn jej Maurycy zeznali, że mordu dopuścił się znany bandyta lwowski, Władysław Książek. Jak

śledztwo ustaliło, Książek pozostawał, jako fachowy złodziej, w stosunkach z Sontagami, którzy trudnili się paserstwem.

Sontagowie w żydowskim Komitecie ratunkowym zeznali, że mordu dopuścili się żołnierze polscy, a po pewnym czasie zgłosili się do sędziego śledczego i odwołali zeznanie przeciw Książkowi, twierdząc, że mord popełnili żołnierze polscy.

Wobec tych zeznań Książka uwolniono, a wtedy umknął do Rumunii.

Władze, prowadzące śledztwo, doszły do sensacyjnych wyników. Stwierdziły bowiem, że Książek przekupił Sontagów za odwołanie zeznań przeciwko sobie kwotą ćwierć miliona marek. Onegdaj aresztowano Szpryncę i Maurycę Sontagów, którzy złożyli fałszywe zeznanie i krzywoprzysięgi.

Sprawa ta budzi w mieście nadzwyczajne zainteresowanie i w jaskrawy sposób piętnuje żydowski komitet ratunkowy, który ją wyzyskał dla propagandy antypaństwowej.

wy trwa. Narazie listy roznosi policja. Dyrekcja przystąpiła do likwidowania strajku, angażując na miejsce strajkujących 300 kobiet.

Warszawa, 22 sierpnia.

Według informacji jednego z pism warszawskich, osadzeni w areszcie, w związku z nadużyciami w banku handlowym, Rulski i Wajs nie będą przed procesem wypuszczeni na wolność za kaucją.

Warszawa, 22 sierpnia.

W dniu dzisiejszym rząd ma zdecydować kto będzie reprezentował Polskę na zjeździe państw małej ententy w Pradze czeskiej. Wyjaśniło się, że kierownictwa delegacji nie otrzyma ani minister Narutowicz, ani dotychczasowy poseł w Pradze Piltz, ani wreszcie b. minister Skirmunt, którego wymieniano jako kandydata do tej delegacji. Prawdopodobnie przedstawicielem Polski na zjeździe zostanie charge d'affaires w Pradze czeskiej p. Karol Bader.

Warszawa, 22 sierpnia.

W dniu dzisiejszym prezydent rady ministrów p. Nowak przyjął delegację kolejarzy i obiecał im, że sprawa poprawy bytu urzędników i funkcjonariuszy państwowych, a w tej liczbie i kolejarzy będzie załatwioną bardzo szybko. Pod wpływem tej rozmowy nastrój strajkowy, który ogarniał kolejarzy w Warszawie został zlikwidowany. Przejściowy strajk w depozycjach parowozowym Warszawa—Główna został przerwany i dzisiaj wszystkie pociągi odchodzą według rozkładu.

Giełda urzędowa

Warszawa, 21 sierpnia

Dolary 8,260

Funty szterl. 37,300

Franki franc. 655

Marki niem. 7,60

Kor. czeskie 250

„ austr. 10,4

Wielki wybór gotowych

ubiorów męskich

po cenach prawdziwie konkurencyjnych poleca

WACŁAW MIESZAŁSKI

Pogoń Ciepła № 4

Lekarz-dentysta

Marja Bitny - Szlachta

leczenie, plombowanie, zęby sztuczne.

Przyjmuje codziennie od godz. 2 do 7-ej.

Małachowskiego 16, II pięt.

Szkoła Rzemiosł dla żydów

2-1 w Częstochowie

poszukuje inżyniera-mechanika na stanowisko kierownika Szkoły i inż.-elektrotechnika dla oddziału elektrotechnicznego tejże Szkoły. Oferty z załączeniem życiorysu prosimy przesyłać do Zarządu Szkoły Rzemiosł w Częstochowie ulica Garncarska 8/10

WAŻNE DLA KOOPERATYW, STOWARZYSZEŃ CHRZEŚCJAŃSKICH, SEJMIKÓW, KÓŁEK ROLNICZYCH

JEDYNA KOOPERATYWA 1537-6-1

W ŁODZI, ANDRZEJA 3.

TOWARZYSTWO WSPÓLDZIELCZE

„SKLEP BŁAWATNY”

Handlu towarami bławatnymi.

przedstawicielstwa fabryk łódzkich i innych. Sprzedaż hurtowa i detaliczna:

materiałów, wełnianych, połwełnianych, pościelowych, towary garniturowe męskie i damskie, batysty etaminy i t. d

Wysyłamy na żądanie próby załatwiamy pocztowe obstatunki solidnie i szybko.

Kooperatywom chrześcijańskim dostarczamy towary na kredyt

LISTY KREDYTOWE

POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

stanowią najdogodniejszy rodzaj akredytywy płatnej w każdym mieście pocztowym w państwie. Posiadaacz Listu Kredytowego może bezzwłocznie w każdym urzędzie pocztowym podnieść dowolne sumy. Zamiast przeto wozić ze sobą pliki banknotów wszyscy kupcy i przemysłowcy winni zaopatrzyć się w Listy Kredytowe P.K.O., które uczestnikom obrotu czekowego wydaje Dyrekcja P.K.O. w Warszawie, plac Napoleona № 10. Tylko uczestnicy obrotu czekowego mogą otrzymać List Kredytowy.

Do zgłoszenia o wydanie Listu Kredytowego dołączyć należy fotografię podpisaną oraz przesyłać czek P.K.O. na sumę, jaką pragnie właściciel rozporządzać drogą Listu Kred. Korrespondencja z P.K.O. wolna jest od opłat pocztowych.

Otwierajcie konta czekowe.

Baczność!

Od dnia 15-go lipca r. b. został otwarty pierwszy oddawna oczekiwany wielki skład wędlin w Zagłębiu, urządzony podług najnowszych wymagań higieny pod nazwą:

„Zrzeszenie Rzemieślnicze”

Sielce Renardowska Nr. 53, filja w Sosnowcu ulica 3-go Maja Nr. 18,

Które ma za zadanie zadowolnić najwybredniejszego klienta.